

Dosar nr. 3r-283/21

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud: L. Iarmaliuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan

examinând recursul depus de Ion Balan,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primăriei orașului Rezina, terț Ion Balan, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Ion Balan împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești,

c o n s t a ț ă :

La 13 martie 2020 Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei orașului Rezina, terț Ion Balan cu privire la contestarea actului administrativ, solicitând anularea dispoziției Primarului orașului Rezina nr. 10p din 11 ianuarie 2020 „Privind abrogarea dispoziției nr. 129p din 07 mai 2019 și restabilirea lui Ion Balan în funcția de manager șef al ÎM „Servicii comunal locative Rezina”.

Prin hotărârea din 28 ianuarie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Primăriei orașului Rezina cu privire la anularea dispoziției Primarului orașului Rezina nr. 10p din 11 ianuarie 2020 „Privind abrogarea dispoziției nr. 129p din 07 mai 2019 și restabilirea lui Ion Balan în funcția de manager șef al ÎM „Servicii comunal locative Rezina”. A fost anulată dispoziția Primarului orașului Rezina nr. 10p din 11 ianuarie 2020 „Privind abrogarea dispoziției nr. 129p din 07 mai 2019 și restabilirea lui Ion Balan în funcția de manager șef al ÎM „Servicii comunal locative Rezina”.

La 18 februarie 2021 Ion Balan a depus apel împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2021 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești, solicitând casarea acesteia și emiterea

unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat (f.d. 80).

Prin încheierea din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Ion Balan împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenеști.

La 12 iulie 2021 Ion Balan a depus recurs împotriva încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu restituirea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 106).

În motivarea recursului recurentul Ion Balan, invocând prevederile art. 105 alin. (5) Cod de procedură civilă, a indicat că, deși copia hotărârii motivate a primei instanțe i-a fost expediată, însă, el nu a primit-o personal și nu a semnat avizul de recepție a trimiterii poștale recomandate.

Astfel, deoarece nu a recepționat personal copia hotărârii motivate a primei instanțe, consideră că prin încheierea recurată i se încalcă dreptul de acces la justiție.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 15 iunie 2021, fiind notificată recurentului Ion Balan la data de 30 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție, anexat la actele cauzei (f.d.104).

Astfel, recursul depus de Ion Balan la data de 12 iulie 2021, este în termen (f.d.106).

Curtea Supremă de Justiție la data de 03 august 2021 a expediat copia recursului depus de Ion Balan în adresa Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat și Primăriei orașului Rezina, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Însă, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Ion Balan împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenеști.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut că apelantul Ion Balan nu a depus motivarea apelului.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară

inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Actele cauzei denotă că dispozitivul hotărârii Judecătorei Orhei, sediul Telenești, a fost pronunțat la data de 28 ianuarie 2021 (f.d.78).

La 18 februarie 2021 Ion Balan a depus apel împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depuse de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat (f.d. 80).

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 01 aprilie - 30 mai 2021.

Potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 3 din 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 15 din 28 aprilie 2021, în vigoare din 28 aprilie 2021, a fost declarată neconstituțională Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 privind declararea stării de urgență.

Hotărârea motivată din 28 ianuarie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești a fost notificată apelantului Ion Balan, prin intermediul oficiului poștal, la data de 13 aprilie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție, anexat la actele cauzei (f.d.92).

Prin urmare, termenul pentru prezentarea motivării apelului, în baza art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, a început să curgă de la data de 14 aprilie 2021 și urma să expire la data de 13 mai 2021. Însă, având în vedere, regula calculării termenului de decădere în perioada stării de urgență, în speță, termenul a început să curgă la data de 29 aprilie 2021 și a expirat la data de 28 mai 2021, zi de vineri.

Însă, Ion Balan, în termenul prevăzut de lege, nu a prezentat motivarea apelului.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, recurentul Ion Balan nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu a depus la instanța de apel motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurentului Ion Balan, precum că el nu a primit personal copia hotărârii motivate a primei instanțe și nu a semnat avizul de recepție a scrisorii recomandate.

Or, potrivit art. 103 lit. a) Cod administrativ, dacă persoana care urmează a fi notificată nu este găsită în locuința sa, în spațiile sale de activitate sau într-o instituție comunitară în care locuiește, înscrisul poate fi notificat în locuința acesteia – unui membru matur de familie, unei persoane care lucrează pentru familie sau unei persoane mature care locuiește permanent acolo.

Iar, conform mențiunii din avizul de recepție, privind expedierea în adresa recurentului, care se conținea în actele cauzei și era cunoscută instanței de judecată - s. Ignăței, r. Rezina, este aplicată semnătura cu numele „Balan ” (f.d. 92), prin ce se deduce că plicul cu copia hotărârii motivate a primei instanțe a fost înmănată unui membru matur al familiei recurentului Ion Balan, astfel considerându-se că acestuia i-a fost notificată copia hotărârii motivate primei instanțe.

Totodată, instanța de recurs notează că conform pct. 102 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații: 1) la expirarea termenelor de păstrare; 2) la cererea expeditorului; 3) destinatarul refuză să primească trimiterea; 4) destinatarul nu este la adresa indicată; 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; 6) adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștearsă sau ruptă; 7) destinatarul este decedat.

Prin urmare, odată că a fost aplicată semnătura pe avizul de recepție a scrisorii recomandate, se atestă lipsa situațiilor în care trimiterea poștală se înapoiază oficiului poștal, astfel, rezultă că trimiterea poștală a fost distribuită destinatarului.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că la caz, Ion Balan a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art.232 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, Ion Balan, fiind cel interesat în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, și anume să prezinte motivarea apelului în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Mai mult, hotărârea din 28 ianuarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești a fost publicată pe pagina web a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești la data de 08 aprilie 2021. Respectiv, Ion Balan a avut posibilitatea reală de a lua cunoștință cu hotărârea Judecătoriei Orhei, sedul Telenești de pe portalul instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web, instanța de recurs precizează că, această modalitate este prevăzută expres în pct. 7 și 8 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017.

Conform acestor puncte, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la data de 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

Conform pct. 17 din același Regulament, hotărârile judecătorești, pronunțate de judecătoria și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Totuși, instanța de recurs evidențiază că, orice risc de eșec tehnic în transmiterea documentelor prin această metodă, care este demonstrată, ar trebui să fie suportat de autoritatea care a efectuat acțiuni de acest gen.

Cu titlu subsidiar, instanța de recurs notează că, conform unei jurisprudențe constante, instanțele de judecată publică, în mod sistematic, actele lor de dispoziție pentru o bună administrare a justiției. De altfel, o atare posibilitate de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completată prin Legea nr. 17 din 05 aprilie 2018, care este aplicată din 01 iunie 2018.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, nu există dubii cu privire la veridicitatea informației nominalizate și anume că, la data de 08 aprilie 2021 a fost plasată hotărârea din 28 ianuarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești pe pagina web a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

Astfel, hotărârea integrală a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 28 ianuarie 2021 a fost publicată și pe pagina web a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și notificată efectiv apelantului Ion Balan la 13 aprilie 2021 prin intermediul oficiului poștal, iar recurentul Ion Balan nu a depus motivarea apelului.

La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

Actele cauzei, însă, denotă faptul că, recurentul nu a întreprins acțiuni concrete de a afla soarta dosarului din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe din 28 ianuarie 2021.

Colegiul menționează că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că Ion Balan a luat cunoștință la data de 13 aprilie 2021, de hotărârea motivată din 28 ianuarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

În asemenea circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a declarat inadmisibil apelul depus de Ion Balan.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentul Ion Balan sunt neîntemeiate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Ion Balan.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Ion Balan și se menține încheierea din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan